

ĆWICZENIE 17

GEOGRAFIA

W CHIŃSKIM MIEŚCIE

Ćwiczenie pokazuje przyczyny przyspieszenia procesów urbanizacyjnych w Chinach oraz szanse i zagrożenia, jakie to niesie. Za 15 lat 400 mln ludzi (1/3 populacji Chin) będzie żyła w miastach.

Uczniowie i uczennice na podstawie historii swoich chińskich rówieśników poznają przyczyny i skutki urbanizacji oraz dowiadują się, w jak różny sposób wpływa ona na życie mieszkańców i mieszkańek tego kraju. Odtwarzają logikę procesu urbanizacji i dostrzegają jego złożoność.

S-99
CZĘŚĆ OPISOWA

Cele ćwiczenia:

Uczeń/uczennica:

- ➔ wskazuje przyczyny zachodzących procesów urbanizacyjnych;
- ➔ rozpoznaje pozytywne i negatywne konsekwencje urbanizacji dla życia ludzi.

Instrukcja dla nauczyciela:

1. Poinformuj uczniów i uczennice, że przyjrzyście się zjawisku urbanizacji w Chinach, jego przyczynom, skutkom oraz temu, jaki wpływ ma ona na życie konkretnych osób.
2. Podziel uczniów i uczennice na kilkusobowe grupy i rozdaj każdej z nich kartę pracy z tabelką o przyczynach i skutkach urbanizacji oraz diagram z historiami do uzupełnienia.
3. Poproś uczniów, aby po zapoznaniu się z tabelą i historiami z diagramu przyporządkowali przyczyny i konsekwencje urbanizacji opisane w tabelce do historii przedstawionych w diagramie i wpisali je we właściwe pola.
4. Poproś, aby przedstawiciel każdej grupy odczytał jeden przykład na forum klasy, omów go i podsumuj. Zwróć uwagę na złożoność zjawisk urbanizacyjnych, jakie uwiadcniają się w Chinach.
5. Poproś uczniów i uczennice, aby zastanowili się, czy jest coś, co ich łączy z bohaterami historii opowiedzianych w ćwiczeniu, czy znajdują jakieś podobieństwa? Poproś, aby porozmawiali o tym w parach.
6. Poproś chętnych, aby opowiedzieli na forum, o czym rozmawiali w parach.

Przedmiot: Geografia

Realizowany zapis podstawy programowej:

10. Wybrane regiony świata. Relacje: człowiek – przyroda – gospodarka.

3. Uczeń analizuje wykresy i dane liczbowe dotyczące rozwoju ludnościowego i urbanizacji w Chinach; wyjaśnia, na podstawie map tematycznych, zróżnicowanie rozmieszczenia ludności na obszarze Chin; podaje kierunki rozwoju gospodarczego Chin oraz wskazuje zmiany znaczenia Chin w gospodarce światowej.

7. Podsumuj, mówiąc uczniom, że zjawiska urbanizacyjne zachodzą na całym świecie, my w Polsce również ich doświadczamy, o czym zapewne rozmawiali, szukając podobieństw do sytuacji rólnościków w Chinach. Podkreśl, jak ważne jest wieloaspektowe spojrzenie na zjawisko migracji. Zwróć uwagę na różnorodność konsekwencji, np. znalezienie pracy w fabryce w mieście pozwala utrzymać rodzinę, a jednocześnie może wiązać się z większym zagrożeniem zdrowia, ze względu na zanieczyszczenie powietrza, oraz narażeniem na wykorzystywanie przez pracodawcę. Ważne, aby uczniowie potrafili dostrzec ten łańcuch powiązań oraz wpływ, jaki wywiera urbanizacja na życie zwykłych ludzi w Chinach. Zwróć również uwagę na jej aspekty globalne – w Chinach i na świecie. Rozwój inwestycji infrastrukturalnych i błyskawiczne procesy urbanizacyjne w Chinach napędzają popyt na surowce naturalne na całym świecie. Z kolei popyt na tanie produkty z chińskich fabryk sprzyja industrializacji Państwa Środka.

S-100

CZĘŚĆ OPISOWA

KARTA PRACY

W diagramie znajdują się historie 4 mieszkańców Chin, na życie których bezpośredni wpływ mają zjawiska urbanizacyjne. Przyporządkujcie przyczyny i konsekwencje urbanizacji wymienione w tabelce do historii przedstawionych w diagramie i wpiszcie je we właściwe pola.

Przyczyny urbanizacji

Mieszkańcy i mieszkanki wsi nie mogą znaleźć pracy, która pozwoliłaby im się utrzymać.

Zachodzi gwałtowny rozwój gospodarczy i przemysłowy Chin.

Chińczycy poszukują w miastach lepszych warunków życia: dostępu do edukacji i opieki medycznej.

Na całym świecie wzrasta zapotrzebowanie na towary produkowane w wielkich fabrykach przemysłowych w Chinach.

Pozytywne skutki urbanizacji

Nowe kompleksy fabryczne powstające w miastach tworzą miejsca pracy dla ludności z prowincji.

W miastach powstają liczne nowe osiedla, fabryki i centra biznesowe.

Większa liczba ludności ma dostęp do edukacji, opieki zdrowotnej i innych usług publicznych.

Osoby bezrobotne na wsiach łatwiej znajdują zatrudnienie w miastach.

Negatywne skutki urbanizacji

Osoby, które nie znajdują odpowiedniej pracy, trafiają do dzielnic ubóstwa – slumsów lub zostają bezdomnymi.

Pracownicy, którzy przybyli do miast z obszarów wiejskich, są wykorzystywani przez swoich pracodawców jako tania siła robocza.

Mieszkańcy i mieszkanki Chin, pracując daleko od swoich wsi, nie mogą spotkać się z rodziną przez przez całe miesiące czy nawet lata.

Poziom zanieczyszczenia środowiska w rejonach wielkich miast jest tak wysoki, że zagraża zdrowiu mieszkańców.

S-101

KARTA PRACY

KONSEKWENCJA

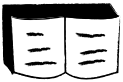
KONSEKWENCJA

Tai mieszka w małej wiosce na zachodzie Chin. Jej ojciec nie mógł znaleźć pracy nigdzie w okolicy. Półtora roku temu wyjechał do Szanghaju, gdzie pracuje w fabryce samochodów. Tai nie widziała ojca, odkąd wyjechał.

PRZYCZYNA

S-102

KARTA PRACY

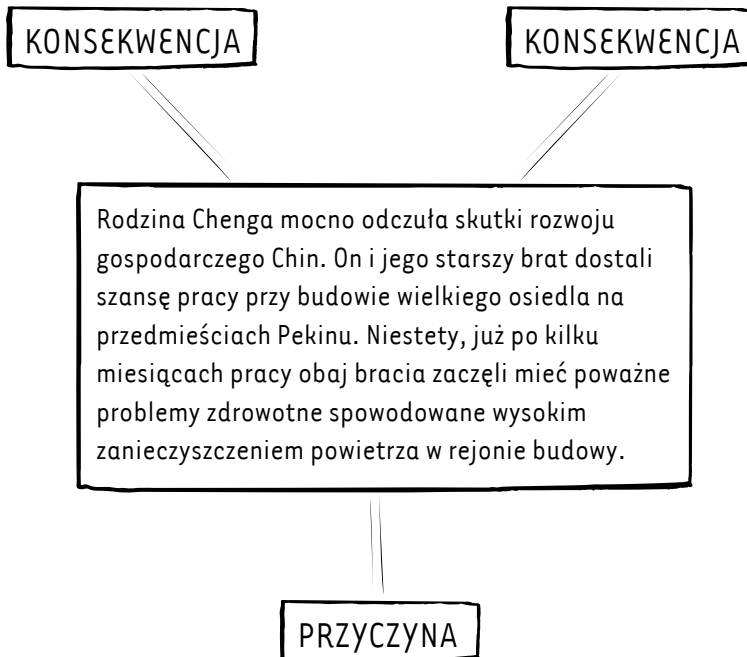

KONSEKWENCJA

KONSEKWENCJA

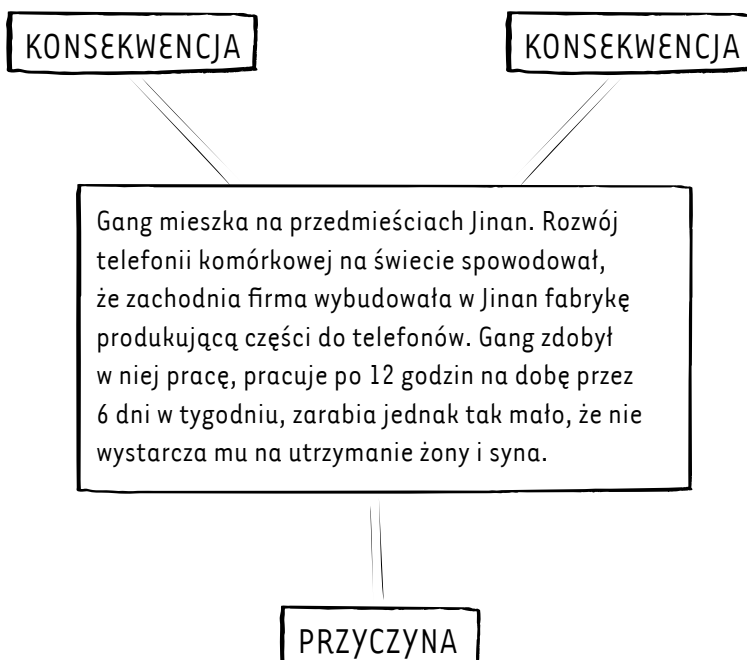
Mae ma 13 lat i jest uzdolniona muzycznie. W wiosce, z której pochodzi, nie miała możliwości rozwijania swojego talentu. Cała rodzina postanowiła przenieść się do większego miasta, aby Mae mogła chodzić do szkoły muzycznej. Ojcu Mae udało się znaleźć pracę w sklepie i wynająć małe mieszkanie dla rodziny. W mieście wielu ludzi – przybyszów ze wsi mieszka w slumsach, bo nie stać ich na wynajem mieszkań.

PRZYCZYNA

S-103

KARTA PRACY

Niech każdy i każda z was zastanowi się, czy coś łączy go/ją z bohaterami i bohaterkami powyższych historii. Czy spotkały was podobne wydarzenia? Porozmawiajcie o tym z koleżanką lub kolegą z ławki.

TABELA Z ODPOWIEDZIAMI DLA NAUCZYCIELA

Historia	Przyczyny	Pozytywne skutki/szanse	Negatywne skutki/zagrożenia
Tai mieszka w małej wiosce na zachodzie Chin. Jej ojciec nie mógł znaleźć pracy nigdzie w okolicy. Półtora roku temu wyjechał do Szanghaju, gdzie pracuje w fabryce samochodów. Tai nie widziała ojca, odkąd wyjechał.	Mieszkańcy i mieszkanki wsi nie mogą znaleźć pracy, która pozwoliłaby im się utrzymać.	Osoby bezrobotne na wsiach łatwiej znajdują zatrudnienie w miastach.	Mieszkańcy i mieszkanki Chin, pracując daleko od swoich wsi, nie mogą spotkać się z rodziną przez całe miesiące czy nawet lata.
Rodzina Chenga mocno odczuła skutki rozwoju gospodarczego Chin. On i jego starszy brat dostali szansę pracy przy budowie wielkiego osiedla na przedmieściach Pekinu. Niestety, już po kilku miesiącach pracy obaj bracia zaczęli mieć poważne problemy zdrowotne spowodowane wysokim zanieczyszczeniem powietrza w rejonie budowy.	Zachodzi gwałtowny rozwój gospodarczy i przemysłowy Chin.	W miastach powstają liczne nowe osiedla, fabryki i centra biznesowe.	Poziom zanieczyszczenia środowiska w rejonach wielkich miast jest tak wysoki, że zagraża zdrowiu mieszkańców.
Mae ma 13 lat i jest uzdolniona muzycznie. W wiosce, z której pochodzi, nie miała możliwości rozwijania swojego talentu. Cała rodzina postanowiła przenieść się do większego miasta, aby Mae mogła chodzić do szkoły muzycznej. Ojcu Mae udało się znaleźć pracę w sklepie i wynająć małe mieszkanie dla rodziny. W mieście wielu ludzi – przybyszów ze wsi mieszka w slumsach, bo nie stać ich na wynajem mieszkań.	Chińczycy poszukują w miastach lepszych warunków życia: dostępu do edukacji i opieki medycznej.	Większa liczba ludności ma dostęp do edukacji, opieki zdrowotnej i innych usług publicznych.	Osoby, które nie znajdują odpowiedniej pracy, trafiają do dzielnic ubóstwa – slumsów lub zostają bezdomnymi.
Gang mieszka na przedmieściach Jinan. Rozwój telefonii komórkowej na świecie spowodował, że zachodnia firma wybudowała w Jinan fabrykę produkującą części do telefonów. Gang zdobył w niej pracę, pracuje po 12 godzin na dobę przez 6 dni w tygodniu, zarabia jednak tak mało, że nie wystarcza mu na utrzymanie żony i syna.	Na całym świecie wzrasta zapotrzebowanie na towary produkowane w wielkich fabrykach przemysłowych w Chinach.	Nowe kompleksy fabryczne powstające w miastach tworzą miejsca pracy dla ludności z prowincji.	Pracownicy, którzy przybyli do miast z obszarów wiejskich, są wykorzystywani przez swoich pracodawców jako tania siła robocza.

S-104

KARTA PRACY

